

Załącznik nr 1 do zarządzenia nr 39/2026

PROCEDURA ZAPEWNIANIA DOSTĘPNOŚCI ARCHITEKTONICZNEJ**§1****Podstawy prawne:**

- 1) ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1411 ze zm.);
- 2) ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2025 r. poz. 418 ze zm.);
- 3) ustawa z dnia 27 marca 2003 r. – o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.);
- 4) ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913 ze zm.).

§2**Przedmiot i cel procedury**

Przedmiotem procedury jest wprowadzenie zasad planowania i projektowania inwestycji oraz remontów i modernizacji obiektów Uniwersytetu, mających na celu zapewnienie dostępności architektonicznej osobom ze szczególnymi potrzebami.

§3**Podmiot procedury**

Pracownicy Uniwersytetu, w szczególności osoby odpowiedzialne za administrowanie obiektami Uniwersytetu i odpowiedzialne w zakresie przygotowania dokumentacji do projektowania inwestycji i remontów oraz ich realizacji.

§4**Definicje:**

- 1) **bariera** – rozwiązanie architektoniczne, które w pewnych okolicznościach i dla niektórych osób może być utrudnieniem lub ograniczeniem możliwości korzystania z obiektu na zasadzie równości z innymi osobami;
- 2) **BIP** – Biuletyn Informacji Publicznej;
- 3) **Centrum Wsparcia** – Uniwersyteckie Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami;
- 4) **KON** – Dział Obsługi Nieruchomości;
- 5) **dostęp alternatywny** – udostępnienie obiektu w inny sposób niż z uwzględnieniem uniwersalnego projektowania lub zastosowaniem racjonalnego usprawnienia;
- 6) **dostępność architektoniczna** – stan funkcjonalny obiektu pozwalający Osobom ze szczególnymi potrzebami, na korzystanie z niego na zasadzie równości z innymi osobami;

- 7) **KOT**– Dział Techniczno-Budowlany;
- 8) **inwestycja** – całość działań zmierzających do realizacji inwestycji budowlanej, począwszy od ustalenia warunków zabudowy, a na oddaniu obiektu do użytkowania kończąc. Realizację robót budowlanych poprzedza cały zespół czynności przygotowawczych, takich jak:
 - a) ustalenie dopuszczalnego przeznaczenia i stanu prawnego nieruchomości, ewentualne pozyskanie nieruchomości,
 - b) określenie warunków zabudowy i opracowanie projektu budowlanego – na podstawie zatwierdzonego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego; po określeniu warunków zabudowy na podstawie miejscowego planu zagospodarowania lub w drodze decyzji, można przystąpić do przygotowania projektu budowlanego i wykonawczego,
 - c) uzyskanie pozwolenia na budowę lub zgłoszenie budowy lub innych robót budowlanych,
 - d) realizacja robót budowlanych,
 - e) przeprowadzenie procedury odbiorowej,
 - f) pozwolenie na użytkowanie obiektu,
 - g) przystąpienie do użytkowania obiektu budowlanego – jest dopuszczalne dopiero po uprawomocnieniu się ostatecznej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie lub zawiadomieniu organu nadzoru budowlanego od którego nie wniesiono sprzeciwu,
 - h) przekazanie dokumentacji budowy docelowemu właścicielowi, zamyka budowlany proces inwestycyjny;
- 9) **kierownicy jednostek** – kierownicy jednostek organizacyjnych działalności podstawowej i kierownicy jednostki administracyjnej;
- 10) **modernizacja** – unowocześnienie, uwspółcześnienie, trwałe ulepszenie, istniejącego obiektu budowlanego prowadzące do zwiększenia jego wartości użytkowej;
- 11) **osoba ze szczególnymi potrzebami** – osoba, która ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajduje, potrzebuje innych rozwiązań niż te, które są wystarczające dla pozostałych osób, aby mogła uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami;
- 12) **racjonalne usprawnienia** – oznacza konieczne i odpowiednie zmiany i dostosowania, nie nakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, jeśli jest to potrzebne w konkretnym przypadku, w celu zapewnienia osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z budynków Uniwersytetu;
- 13) **remont** – wykonywanie w istniejącym obiekcie budowlanym robót budowlanych polegających na odtworzeniu stanu pierwotnego, a niestanowiących bieżącej

konserwacji, przy czym dopuszcza się stosowanie wyrobów budowlanych innych niż użyto w stanie pierwotnym;

- 14) **uniwersalne projektowanie** – oznacza projektowanie produktów, środowiska, programów i usług w taki sposób, by były użyteczne dla wszystkich, w możliwie największym stopniu, bez potrzeby adaptacji lub specjalistycznego projektowania. „Uniwersalne projektowanie” nie wyklucza pomocy technicznych dla szczególnych grup osób z niepełnosprawnościami, jeżeli jest to potrzebne.”;
- 15) **Uniwersytet** – Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach.

§5

Wymagania minimalne zgodnie z aktualnymi przepisami prawa:

- 1) zapewnienie wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych budynków;
- 2) instalację urządzeń lub zastosowanie środków technicznych i rozwiązań architektonicznych w budynku, które umożliwiają dostęp do wszystkich pomieszczeń, z wyłączeniem pomieszczeń technicznych;
- 3) zapewnienie informacji na temat rozkładu pomieszczeń w budynku, co najmniej w sposób wizualny i dotykowy lub głosowy;
- 4) zapewnienie wstępu do budynku osobie korzystającej z psa asystującego, o którym mowa w art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 913 ze zm.);
- 5) zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami możliwości ewakuacji lub ich uratowania w inny sposób.

§6

Dostępność inwestycji

- 1) procedura dotyczy inwestycji nowych, remontów i modernizacji;
- 2) w przypadku nowych inwestycji podstawowym, głównym i dominującym sposobem zapewniania dostępności jest uniwersalne projektowanie;
- 3) w przypadku inwestycji modernizacyjnych, jeśli ze względów technicznych lub prawnych nie jest możliwe zastosowanie uniwersalnego projektowania ani racjonalnych usprawnień, dopuszcza się zapewnienie dostępu alternatywnego, pod warunkiem przedstawienia uzasadnienia;
- 4) przez etapy inwestycji rozumie się, w szczególności: planowanie, przygotowanie, projektowanie, realizację, odbiór;
- 5) w celu zapewnienia dostępności inwestycji konieczny jest udział przedstawiciela Centrum Wsparcia na etapie planowania, przygotowania, projektowania, realizacji, przeglądu przed odbiorowym i odbioru;

- 6) jeżeli ze względów technicznych lub prawnych nie jest możliwe zapewnienie dostępności architektonicznej osobie ze szczególnymi potrzebami, Uniwersytet zobowiązany jest zapewnić takiej osobie dostęp alternatywny;
- 7) dostęp alternatywny, o którym mowa w pkt 6, polega w szczególności na:
- a) zapewnieniu osobie ze szczególnymi potrzebami wsparcia innej osoby lub
 - b) zapewnieniu wsparcia technicznego osobie ze szczególnymi potrzebami, w tym z wykorzystaniem nowoczesnych technologii lub
 - c) wprowadzeniu takiej organizacji Uniwersytetu, która umożliwi realizację potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, w niezbędnym zakresie dla tych osób.

§7

Schemat działania

1) Schemat działania w przypadku nowej inwestycji

Zadanie- etapy inwestycji	Odpowiedzialność	Konsultacje/uzgodnienia
Planowanie	Rektor/Kanclerz	kierownicy jednostek/KON/Centrum Wsparcia
Przygotowanie	KOT	Dział Obsługi Nieruchomościami/Centrum Wsparcia
Projektowanie	KOT	kierownicy jednostek/KON/Centrum Wsparcia
Realizacja	KOT – nadzór inwestorski	Kierownicy jednostek/KON/Centrum Wsparcia
Przegląd przedodbiorowy	KOT	Kierownicy jednostek/Centrum Wsparcia
Odbiór	KOT - nadzór inwestorski	Centrum Wsparcia

2) Schemat działania w przypadku remontu

Zadanie – etapy inwestycji	Odpowiedzialność	Konsultacje/uzgodnienia
Planowanie	Kanclerz/Dział KON	kierownicy jednostek/KON/Centrum Wsparcia
Przygotowanie	KOT	Dział Obsługi Nieruchomości/Centrum Wsparcia
Projektowanie (jeśli ten etap jest przewidziany przy remoncie)	KOT	kierownicy jednostek/KON/Centrum Wsparcia
Realizacja	KOT - nadzór inwestorski	Kierownicy jednostek/KON/Centrum Wsparcia
Przegląd przed odbiorowy	KOT	Kierownicy jednostek/Centrum Wsparcia
Odbiór	KOT – nadzór inwestorski	Centrum Wsparcia

3) Schemat działania w przypadku modernizacji

Zadanie – etapy inwestycji	Odpowiedzialność	Konsultacje/uzgodnienia
Planowanie	Kanclerz/ Dział KON	kierownicy jednostek/Centrum Wsparcia
Przygotowanie	KOT	Dział Obsługi Nieruchomości/Centrum Wsparcia
Projektowanie (jeśli ten etap jest przewidziany przy modernizacji)	KOT	kierownicy jednostek/KON /Centrum Wsparcia
Realizacja	KOT / Dział KON	Kierownicy jednostek/Centrum Wsparcia
Przegląd przedodbiorowy	KOT	Kierownicy jednostek/Centrum Wsparcia
Odbiór	KOT/Centrum Wsparcia	Centrum Wsparcia